



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Σοφοκλέους 5, Αθήνα/ E-mail: grsscsc@gmail.com

Ένας χρόνος από την ίδρυση της Εταιρείας

Συνέδριο

**Εξουσίες, επιστημονική ουδετερότητα και
εγκληματολογικός λόγος:**

50 χρόνια H. Becker ‘Whose side are we on?’

Αθήνα 24-25 Μαΐου 2016

Θεματικές Ενότητες

- Ιστορία εγκλήματος, κοινωνικού ελέγχου
- Έγκλημα, εγκληματοποίηση,
- Πρόληψη, Επιτήρηση, Έλεγχος
- Απονομή Δικαιοσύνης
- Μεταχείριση κρατουμένων/ Μετά τη φυλακή
- Κράτος και ποινικό φαινόμενο
- Εγκληματολογία και Δημόσιες Πολιτικές

Κόστος συμμετοχής για εισηγητές και παρακολουθούντες το συνέδριο:
25 ευρώ (προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές 15 ευρώ).

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Υποβολή προσωρινού τίτλου εισηγήσεων:

έως **Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου 2015**

Υποβολή τελικού τίτλου εισήγησης και συνοπτικής απόδοσης 700-1000 λέξεων:

έως **Παρασκευή 15 Ιανουαρίου 2016.**

Καταληκτική ημερομηνία δήλωσης συμμετοχής ως ακροατές και καταβολής ποσού συμμετοχής για όλους τους συμμετέχοντες και τους εισηγητές :

έως **Δευτέρα 15 Μαρτίου 2016**

Ανακοίνωση προγράμματος του Συνεδρίου :

Τετάρτη 30 Μαρτίου 2016.

Επιστημονική επιτροπή του συνεδρίου:

- Καθηγήτρια Εφη Αβδελά (Πανεπιστήμιο Κρήτης).
- Καθηγήτρια Σοφία Βιδάλη (Δ.Π.Θ.), Πρόεδρος ΕΕΜΕΚΕ.
- Καθηγήτρια Βασιλική Αρτινοπούλου (Πάντειο Πανεπιστήμιο), Αντιπρόεδρος ΔΣ, ΕΕΜΕΚΕ.
- Καθηγήτρια Ελισσάβετ Καστανίδου (Α.Π.Θ.).
- Επίκουρος Καθηγητής Νικόλαος Κουλούρης (Δ.Π.Θ.), Γραμματέας ΔΣ ΕΕΜΕΚΕ
- Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Όλγα Θεμελή (Πανεπιστήμιο Κρήτης), Ταμίας ΔΣ ΕΕΜΕΚΕ
- Αναπληρωτής Καθηγητής Στράτος Γεωργούλας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου), Μέλος ΔΣ ΕΕΜΕΚΕ.
- Καθηγητής Γρηγόρης Λάζος (Πάντειο Πανεπιστήμιο), Μέλος ΔΣ ΕΕΜΕΚΕ.
- Αναπληρωτής Καθηγητής Γιώργος Παπανικολάου (Teesside Univ. UK), Μέλος ΔΣ ΕΕΜΕΚΕ.

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Το συνέδριο απευθύνεται στην πανεπιστημιακή κοινότητα (διδάσκοντες στα Πανεπιστήμια, Διδάκτορες, Μεταπτυχιακούς και Προπτυχιακούς φοιτητές) σε ερευνητές εντός και εκτός πανεπιστημίων, σε επαγγελματίες του ποινικοκατασταλτικού συστήματος και των φορέων πρόληψης, ιδίως σε εγκληματολόγους, ποινικολόγους, κοινωνιολόγους, ιστορικούς, συνταγματολόγους και άλλους επιστήμονες ή ειδικούς με συναφείς ειδικότητες, οι οποίοι ασχολούνται με το εγκληματικό φαινόμενο ως κοινωνικό φαινόμενο, την έρευνα γι αυτό, την πρόληψη και τις πολιτικές αντιμετώπισής του.

Υποβολή προσωρινού τίτλου εισηγήσεων:

Καταληκτική ημερομηνία **Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου 2015**.

Υποβολή τελικού τίτλου εισήγησης και συνοπτικής απόδοσης 700-1000 λέξεων έως την Παρασκευή 15 Ιανουαρίου 2016.

Η **συνοπτική απόδοση** θα περιλαμβάνει την παρουσίαση των βασικών αξόνων του θέματος που θα αναπτυχθεί, τη θεωρητική οπτική από την οποία προσεγγίζεται, και την συνάφεια της προτεινόμενης εισήγησης με το θέμα και το αντικείμενο του συνεδρίου.

Η κρίση σχετικά με την αποδοχή της εισήγησης, περιλαμβάνει την συνάφεια και συναρμογή του θέματος με τη θεματική του συνεδρίου και επίσης, την γενική επιστημονική τεκμηρίωση του θέματος, ιδίως εάν πρόκειται για φοιτητές ή μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Κρίση και απάντηση σχετικά με την αποδοχή της εισήγησης: Τετάρτη 17 Φεβρουαρίου 2016.

Αποστολή τίτλων εισηγήσεων και περιλήψεων : grsscsc@gmail.com

Θα δοθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης

Θεωρητικό υπόβαθρο και επιδιώξεις του συνεδρίου

“...Να έχουμε αξίες ή όχι; το ερώτημα είναι πάντα μαζί μας. Όταν οι κοινωνιολόγοι επιχειρούν να μελετήσουν προβλήματα που έχουν σημασία για τον κόσμο που ζούμε, βρίσκονται μπροστά σε ένα σταυροδρόμι. Μερικοί τους ωθούν να μην παίρνουν θέση, να είναι ουδέτεροι και να κάνουν έρευνα τεχνικά σωστή και χωρίς αναγωγές σε αξίες. Άλλοι τους λένε ότι η δουλειά τους είναι επιφανειακή και άχρηστη εάν δεν εκφράζει μια βαθιά προσήλωση σε αξιακές θέσεις.

«Αυτό το δίλημμα, το οποίο φαίνεται τόσο οδυνηρό σε πολλούς, στην πραγματικότητα δεν υπάρχει και κατά ένα σκέλος του είναι φανταστικό. Για να υπάρχει ένα τέτοιο δίλημμα, πρέπει να υποθέσουμε, όπως κάνουν ορισμένοι φαινομενικά, ότι είναι όντως δυνατόν να κάνουμε έρευνα που είναι ανεπηρέαστη από προσωπικές και πολιτικές συμπάθειες. Η γνώμη μου είναι πως αυτό δεν είναι δυνατόν και συνεπώς το ερώτημα δεν είναι εάν θα πρέπει να παίρνουμε θέση, δεδομένου ότι αναπόφευκτα γίνεται αυτό, αλλά μάλλον ποια θέση παίρνουμε, δηλαδή, με ποιανού το μέρος βρισκόμαστε...».

Με αυτές τις σκέψεις, το καλοκαίρι του 1966 από το βήμα του Συνεδρίου της Αμερικανικής Εταιρείας για τη Μελέτη των Κοινωνικών Προβλημάτων ο Howard Becker ανήγγειλε την έλευση μιας τομής στην εξέλιξη της σύγχρονης κοινωνιολογικής σκέψης και πράξης. Παίρνοντας ανοιχτά θέση απέναντι στην κυρίαρχη τότε αντίληψη ότι η επιστημονική ουδετερότητα θα πρέπει να είναι κεντρικό χαρακτηριστικό της μελέτης των κοινωνικών προβλημάτων, η ομιλία του Becker δεν εγκαινίασε μόνο μια εποχή ριζικής θεωρητικής και μεθοδολογικής ανανέωσης της κοινωνιολογικής σκέψης. Ακόμη περισσότερο, έφερε τους κοινωνικούς επιστήμονες, ιδίως εκείνους που, όπως και ο ίδιος ο Becker, έχουν στο κέντρο των ενδιαφερόντων τους τα φαινόμενα της παρέκκλισης, της παραβατικότητας και του κοινωνικού ελέγχου, αντιμέτωπους με τον αναπόφευκτα πολιτικό χαρακτήρα της πρακτικής τους.

Σήμερα, πενήντα χρόνια μετά, το ρεύμα της κριτικής κοινωνιολογικής σκέψης, που στο μεταξύ έχει εμπλουτιστεί από πλήθος ανάλογων προσεγγίσεων, έχει καταστήσει σαφές πως η επιστημονική ουδετερότητα αποτελεί ένα εργαλείο με βάση το οποίο συγκροτήθηκαν «καθεστώτα» επιλεκτικής γνώσης και εξουσίες επί της γνώσης, εντός και εκτός ακαδημαϊκού χώρου καθώς και άλλες, κυρίως συναρτημένες με το ποινικοκατασταλτικό σύστημα και την επιλεκτική λειτουργία του. Γνωρίζουμε πια, ότι η επιστημονική ουδετερότητα, πέρα από τις προθέσεις των υποστηρικτών της, χρησιμοποιήθηκε και για να διαπραχθούν οι μεγαλύτερες παραβιάσεις δικαιωμάτων.

Εν τούτοις, η άποψη του Becker πως η επιστημονική ουδετερότητα είναι ένα ψευδοδίλημμα πολύ απέχει από το να είναι γενικότερα αποδεκτή. Η αντίληψη περί επιστημονικής ουδετερότητας προσδιορίζει ακόμη και σήμερα τον επίσημο επιστημονικό λόγο μέσα στο πανεπιστήμιο. Μάλιστα δεν είναι υπερβολή να τονιστεί ότι αυτός ο λόγος περί επιστημονικής ουδετερότητας (που παραπέμπει στην αντικειμενικότητα, το θετικισμό και την αυταπόδεικτη «επιστημονική» αλήθεια), έχει συμβάλει σε πολλές περιπτώσεις

ώστε να θεωρείται παρείσακτη και περιττή κάθε πολιτική αξία που κάνει κατανοητή τη σχέση θεσμών, ποινικού φαινομένου και κοινωνίας.

Η εξαιρετική αντοχή αυτού του λόγου είναι ένα πραγματικό γεγονός, και εγείρει μια σειρά θεμελιωδών ερωτημάτων, ιδίως στη χώρα μας. Υπό ποιες συνθήκες και με ποιούς όρους αυτή η διαδικασία απόκτησης «επιστημονικού κύρους» επικράτησε στην Ελλάδα και στα υποσυστήματα τυπικού και άτυπου κοινωνικού ελέγχου; Και πώς αυτός ο ο αξιολογικά ουδέτερος επιστημονικός λόγος επιδρά στην ίδια την πρόσληψη του εγκληματικού φαινομένου και την ίδια τη λειτουργία του ποινικοκατασταλτικού συστήματος; Πού χρησιμεύει; Τι αναπαράγει; Πώς αποτυπώνεται; Και εάν η Επιστήμη της Εγκληματολογίας είναι, όπως και άλλες κοινωνικές επιστήμες, αποστειρωμένη από κοινωνικές και πολιτικές επιδράσεις, τότε πώς εξηγείται το γεγονός, ότι οι κυρίαρχες απόψεις, που επικράτησαν στον Κλάδο, βρίσκονταν πάντα σε συνάρτηση με την οπτική της κυρίαρχης πολιτικής βούλησης για τα κοινωνικά προβλήματα σε κάθε ιστορικής συγκυρία;

Σε αυτά τα ερωτήματα οφείλει κάποιος να προσθέσει την ακόλουθη παρατήρηση: σήμερα, πενήντα χρόνια μετά την ομιλία του Becker τον Αύγουστο του 1966, τα ίδια αυτά προβλήματα και διλήμματα παραμένουν επίκαιρα και επίμονα στο πλαίσιο μιας ριζικά διαφορετικής θεωρητικής συγκυρίας. Σε διεθνές επίπεδο, υπάρχουν πολλές ενδείξεις πως η επιρροή του εγκληματολογικού λόγου στην κατάστροψη της αντεγκληματικής πολιτικής είναι φθίνουσα, και κατά συνέπεια μειώνεται και η ουσιαστική συμβολή του λόγου αυτού σε σχέση με τα ίδια τα προβλήματα και την πράξη της αντεγκληματικής πολιτικής. Παρά το ότι η εγκληματολογική έρευνα βρίσκεται στο ανώτατο επίπεδο ανάπτυξης της ιστορίας της, οι κυρίαρχες θεωρητικές επεξεργασίες της έχουν περιοριστεί σε ένα διαχειριστικού τύπου λόγο, ο οποίος καλείται να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του εγκλήματος και της λειτουργίας των κατασταλτικών μηχανισμών ως τεχνικού τύπου ζητήματα, για τα οποία πρέπει να δίνονται τεχνοκρατικού τύπου λύσεις, πέρα από την ανθρώπινη κατάσταση.

Τα προβλήματα αυτά πρέπει να τεθούν σήμερα στο επίκεντρο των στοχασμών και του επιστημονικού μας διαλόγου, όχι για να προστεθεί ένας ακόμη στείρος και αδιέξοδος προβληματισμός για το μέλλον της Εγκληματολογίας, αλλά για να προσπαθήσουμε να πάρουμε τα πράγματα «από την αρχή», σε μια εποχή ρευστότητας και αβεβαιότητας, τώρα, που πολλά όρια και κανόνες έχουν καταρρεύσει και επαναπροσδιορίζονται με βάση άλλες αξίες από αυτές που ο Διαφωτισμός, η Νεωτερικότητα, ο παραδοσιακός Θετικισμός αλλά και η Κριτική Σκέψη είχαν ορίσει.

Σήμερα η σχέση νομιμότητας-παραιομίας είναι ρευστή όσο ποτέ και επαναπροσδιορίζεται με κριτήρια σκοπιμότητας και πάντως όχι στην προοπτική ενός νέου οράματος κοινωνικής ανάπτυξης. Αναμφίβολα, οι διακηρύξεις περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σεβασμού της ελευθερίας έχουν κατοχυρωθεί θεσμικά σε παγκόσμιο επίπεδο, όσο ποτέ άλλοτε στο παρελθόν. Αλλά συχνά μοιάζουν κείμενα που δεν μπορούν να δεσμεύσουν κανέναν για την εφαρμογή τους. Το ποινικοκατασταλτικό σύστημα γίνεται όλο και περισσότερο ένας θεσμός αποστασιοποιημένος και το «δίκαιο» της κοινωνικής πραγματικότητας και στοχεύει σε μια νομιμότητα, που ακόμα και με βάση τους ίδιους τους κανόνες που διέπουν τα συστήματα αυτά, είναι συχνά, μία νομιμότητα μη νομιμοποιημένη κοινωνικά ή ακόμα και οριακά νόμιμη: η αστυνομία και η αστυνόμευση, η απονομή

ποινικής δικαιοσύνης, η σωφρονιστική πολιτική διαμορφώνονται συχνά εν τοις πράγμασι έξω από κανόνες και όρια, μια που τα μόνα αντίδοτα στην κρίση τους είναι συνεχείς θεσμικές νομοθετικές πρωτοβουλίες για την άμεση ανταπόκριση, την ταχύτητα, την αποσυμφόρηση, όλα μετρήσιμα με αριθμούς που δεν δείχνουν στην ουσία τίποτα, μια που οι συγκρίσεις είναι εξορισμού επιφανειακές και το βάθος ανάλυσης έχει καταστεί και αυτό περιττό. Αλλά και η ίδια η εγκληματικότητα έχει αλλάξει· όχι επειδή «εισάγεται» ή επειδή χρησιμοποιεί την τεχνολογία, αλλά επειδή έγινε αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητας σε τέτοιο βαθμό, που να θεωρείται δεδομένη και αυτό αφορά την εγκληματικότητα και των φτωχών και των πλουσίων.

Το πρόβλημα της σχέσης του εγκληματολογικού λόγου αφενός με τις δημόσιες πολιτικές και αφετέρου, με τις ίδιες τις κοινωνικές ομάδες, τους θεσμούς και τις διεργασίες, οι οποίες καθορίζουν τα χαρακτηριστικά και την εξέλιξη του εγκλήματος και της αντιμετώπισής του, εμφανίζεται διπλά οξυμένο στη χώρα μας. Στην Ελλάδα, ο εγκληματολογικός λόγος, παρά τη σχετική ανάπτυξή του σε πανεπιστημιακό επίπεδο, είναι διπλά περιθωριοποιημένος. Πρώτα από την Πολιτεία, η οποία όταν δεν παρασύρεται στη δίνη μιας διαρκούς υπερπολιτικοποίησης των σχετικών ζητημάτων, παραμένει εγκλωβισμένη σε μια γραφειοκρατικού τύπου αντίληψη, που βρίσκεται σε μόνιμη διάσταση με την ουσιαστική εγκληματολογική έρευνα και τον προβληματισμό. Και έπειτα, ο εγκληματολογικός λόγος είναι αποκομμένος από το ίδιο το πεδίο του, με την έννοια ότι η παραγόμενη εγκληματολογική γνώση σπάνια «επιστρέφει» και απευθύνεται σε ευρύτερα ακροατήρια, και ακόμη σπανιότερα μετασχηματίζεται σε παρέμβαση στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Η ανάπτυξη επομένως του εγκληματολογικού λόγου συντελείται εν πολλοίς ως μία αντίφαση σε σχέση με τις αντικειμενικές συνθήκες, τις οποίες διαπιστώνει κάποιος στη χώρα μας. Πρόκειται ουσιαστικά για την ανάπτυξη μιας υπανάπτυξης, η οποία όσο περισσότερο θα διαιωνίζεται, τόσο περισσότερο θα επιτρέπει στο πολιτικό σύστημα να προκρίνει ανορθολογικές, ακόμη και αντιδραστικές προσεγγίσεις στα ζητήματα της εγκληματοποίησης, της πρόληψης του εγκλήματος και της λειτουργίας του ποινικοκατασταλτικού συστήματος για την αντιμετώπισή του.

Το πρόβλημα αυτό αφορά την ελληνική Εγκληματολογία στο σύνολό της. Βιώνεται όμως πιο δραματικά από μια Εγκληματολογία, η οποία επιδιώκει συνειδητά τη σύνδεση της επιστημονικής της παραγωγής με τα κεντρικά ζητήματα των ελευθεριών, της ισότητας, των δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης, με δυο λόγια, με το όραμα μιας πιο ελεύθερης και δίκαιης κοινωνίας, ιδίως ενόψει των δραστικών κοινωνικών αναδιαρθρώσεων της τελευταίας εικοσιπενταετίας και τελικά των επιπτώσεων της οξύτατης σημερινής κρίσης.

Η οξύτητα των ερωτημάτων είναι εύλογη: με ποια επιστημονική αξιοπιστία μπορεί κάποιος να ερευνήσει αυτά τα φαινόμενα, εάν δεν θέσει ερωτήματα για τις αιτίες τους και εάν δεν αναλύσει τους δομικούς, τους μακρο- και μικροκοινωνικούς παράγοντες που τα σηματοδοτούν; Μπορούν οι εγκληματολόγοι να περιοριστούν στην αποστασιοποιημένη από την κοινωνική πραγματικότητα επιστημονική ουδετερότητα, αντί να θέσουν προς έρευνα το εγκληματικό ζήτημα ως πολιτικό ζήτημα, σε ό,τι αφορά τις αιτίες, την αντιμετώπισή του αλλά και την ιστορία του; Μπορεί να υποστηριχθεί σοβαρά σήμερα ότι

το εγκληματικό ζήτημα πολύ περισσότερο από ένα σύμπτωμα ή ένα λάθος ζωής, δεν αποτελεί ένα απόλυτα κοινωνικό ζήτημα, αντικείμενο δημόσιων πολιτικών και αποτέλεσμα μιας διαδικασίας επιλεκτικής «διαλογής» κοινωνικών στρωμάτων για μια θέση στην κοινωνική ιεραρχία;

Με άλλα λόγια, η Εγκληματολογία ως μία πλήρως Κοινωνική Επιστήμη που ανάγει τα αίτια του εγκλήματος και της αντίδρασης σε αυτό σε όρους αναπαραγωγής των σχέσεων εξουσίας (κάθε είδους), δεν μπορεί να μην θέσει ερωτήματα σχετικά με τις κοινωνικές σχέσεις που παράγουν το έγκλημα, τις εξουσίες των τυπικών και άτυπων υποσυστημάτων που παράγουν και αναπαράγουν την κοινωνική παρέκκλιση, την εγκληματοποίηση, την υπερβολή, τις νοοτροπίες ζωής και τους υποπολιτισμούς ασύμμετρης βίας (όλων των ειδών) κρατικών εγκλημάτων και διαφθοράς, τη μετατροπή της διακριτικής ευχέρειας σε αυθαιρεσία και την πρόταξη της σκοπιμότητας έναντι της νομιμότητας.

Ιδίως σήμερα, η επιστημονική ουδετερότητα πρέπει να προβληματίζει, όχι μόνον για τους εξ ορισμού επιστημονικούς περιορισμούς της και το στενό οπτικό πεδίο της, αλλά και επειδή η κυριαρχία αυτής της επιστημολογίας έχει δώσει Βήμα σε μια σειρά από ψευδοεπιστήμες του εγκλήματος που προέρχονται από τις θετικές επιστήμες, την Ιατρική ή τις Νευρο-Βιολογικές επιστήμες. Ιδίως ανησυχητική είναι η τάση να απομειώνεται ο ουσιαστικός λόγος και προβληματισμός των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών σε μια τεχνική επιλογή «κατάλληλης» στατιστικής μεθοδολογίας και άρα σε μια ψευδαίσθηση επιστημονικής γνώσης. Το πρόβλημα προφανώς δεν είναι η ανάπτυξη αυτών των επιστημών, ούτε καν οι θέσεις τους, αλλά η σταδιακή κυριαρχία τους στο χώρο της πρόληψης του εγκλήματος και της ποινικής καταστολής. Μακροπρόθεσμα αυτή η τάση οδηγεί στην κατασκευή προτύπων ιδεατών ανθρώπων και κοινωνιών. Ο εγκληματολογικός λόγος δύσκολα πια μπορεί να ταχθεί υπέρ μιας επιστημονικής ουδετερότητας που αναπτύσσεται αγνοώντας τα ζητήματα αυτά και το τι συμβαίνει στην ίδια την κοινωνία που ζούμε.

Από την άλλη πλευρά, ποια μπορεί να είναι η αξιοπιστία ενός επιστημονικού λόγου που παίρνει πολιτική ουσιαστικά θέση για τις κοινωνικές σχέσεις, την έρευνα και την ανάλυσή του; Πως τεκμηριώνεται η επιστημονική αμεροληψία ως προς τα αποτελέσματα και τους περιορισμούς ή ως προς τις ερωτήσεις και τη μέθοδο; Τι μας διαβεβαιώνει ότι δεν πρόκειται απλά για μία μεροληπτική καταγραφή κοινωνικών φαινομένων; Ο ίδιος ο Becker υπογράμμιζε πως δεν είναι μόνο τα ερωτήματα που θέτει κάποιος, αλλά και η επιστημονική συνέπεια, οι οριοθετήσεις και η αναγνώριση των περιορισμών, οι προσεκτικές γενικεύσεις, η τήρηση των τεχνικών κανόνων της έρευνας, η αναγνώριση του λάθους.

Επιπλέον, πενήντα χρόνια μετά, η αξιοπιστία ενός τέτοιου «πολιτικού» λόγου προκύπτει από τα ίδια τα «επιτεύγματά» του. Είναι η ίδια η αμφισβήτηση της επιστημολογικής ουδετερότητας που έδωσε ώθηση στις Κοινωνικές Επιστήμες και την Εγκληματολογία, ιδίως επειδή η διεκδίκηση της πολιτικής θέσης (δηλαδή, ότι κάνουμε έρευνα όχι μόνον από την πλευρά του Κράτους και για το Κράτος, αλλά για την ταξικά δομημένη κοινωνία), ήταν εκείνη που επέτρεψε την έρευνα στους ίδιους τους θεσμούς και τους μηχανισμούς που χειρίζονται το έγκλημα, έθεσε το ίδιο το Κράτος στο επίκεντρο της

έρευνας ως παράγοντα εγκληματογένεσης, έθεσε υπό έρευνα το έγκλημα σε όλες τις διαστάσεις του και σε όλη την κλίμακα της κοινωνικής ιεραρχίας και ανέδειξε τον διαταξικό αλλά και ενδοταξικό χαρακτήρα του, όπως και τον απόλυτα κοινωνικό χαρακτήρα της Εγκληματολογίας.

Με αυτούς τους όρους το επίκεντρο της συζήτησης αφορά στον προσανατολισμό και τις πρακτικές προτεραιότητες μιας Εγκληματολογίας που θα αυτοπροσδιορίζεται ως προοδευτική και θέτει ένα βασικό ερώτημα: ποια είναι και ποια θα μπορούσε να είναι η σχέση της εγκληματολογικής γνώσης με τα πεδία τα οποία αποτελούν το αντικείμενό της; Ποια είναι τα περιθώρια παρέμβασης των εγκληματολόγων στη διαμόρφωση της κοινωνικής διαδικασίας και των κοινωνικών σχέσεων, από το πανεπιστήμιο έως τη διαμόρφωση πολιτικών και τη δράση των κοινωνικών κινημάτων, σε μια κατεύθυνση κοινωνικής αλλαγής που θα εγγυάται την κοινωνική δικαιοσύνη, την εναλλακτική προσέγγιση του εγκληματικού ζητήματος και την απόδοση του πραγματικού υλικού αντικρίσματος στην έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Τα προβλήματα αυτά είναι ανάγκη, σήμερα όσο ποτέ να συζητηθούν ξανά, ιδίως στη χώρα μας, στο πλαίσιο της πραγματικότητας που τα διαμορφώνει και της ιστορικότητας που τα καθορίζει. Το μεταναστευτικό ζήτημα και η εγκληματοποίηση του, το προσφυγικό πρόβλημα που σήμερα μονοπωλεί την επικαιρότητα, η εγκληματικότητα του δρόμου, τα ναρκωτικά, οι διάφορες μορφές οργανωμένου εγκλήματος, το κρατικό και το κρατικό – εταιρικό έγκλημα, η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ποινικού νόμου, η απονομή δικαιοσύνης, το δόγμα της ασφάλειας και η στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας, η σωφρονιστική μεταχείριση και η κρίση της φυλακής αποτελούν μερικά μόνον από τα ζητήματα που μπορεί κάποιος να αναφέρει ως «παραδείγματα» για να εξετάσει την ιστορική συγκυρία και τις αντικειμενικές συνθήκες που τα παράγουν, τις εξουσίες που τα διαμορφώνουν και αναπαράγουν τον επίσημο και τον ακαδημαϊκό λόγο γι' αυτά, τις πολιτικές που υιοθετούνται και τη σχέση τους με την επιστημονική έρευνα, την απαξίωση της τελευταίας και την υποκατάστασή της από «πρακτικές λύσεις» άμεσης απόδοσης και μακροπροθεσμής «καταστροφής».

Η Ελληνική Εταιρεία Μελέτης του Εγκλήματος και του Κοινωνικού Ελέγχου (ΕΕΜΕΚΕ), με το σκεπτικό ότι σε περιόδους κρίσεων, όπου όλα επαναπροσδιορίζονται, είναι ανάγκη να υπάρξει ένας δημιουργικός αναστοχασμός για την πορεία της Εγκληματολογίας και της εγκληματολογικής έρευνας, θέτει ξανά τον προβληματισμό που έθεσε αρχικά ο Howard Becker. Η σημασία του, εκτός από όλα όσα προαναφέρθηκαν, έγκειται επιπλέον στο γεγονός, ότι σήμερα μπορεί ο προβληματισμός να παραμένει επίκαιρος, αλλά το πλαίσιο έχει αλλάξει. Ποιο λοιπόν είναι το σημερινό επιστημολογικό και κοινωνικό διακύβευμα που διαμορφώνεται υπό αυτές τις συνθήκες για την Εγκληματολογία και το ποινικοκατασταλτικό σύστημα ιδίως στην Ελλάδα;

Το Πρώτο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης του Εγκλήματος και του Κοινωνικού Ελέγχου (ΕΕΜΕΚΕ), το οποίο συμπίπτει και με τη συμπλήρωση ενός χρόνου λειτουργίας της Εταιρείας, θα προσφέρει ένα βήμα ουσιαστικού και προβληματισμού και διαλόγου, επιχειρώντας να αποτιμήσει υπό το φως των παραπάνω ερωτημάτων τη συσχέτιση έρευνας, θεωρίας, πράξης (ποινικής αντίδρασης) και δημόσιων πολιτικών στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς.